

6. ODPADY

6.1. INFORMACJE OGÓLNE

Odpadami nazywamy każdą substancję lub przedmiot, należący do jednej z kategorii określonych w załączniku do ustawy o odpadach, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć lub do ich pozbycia się jest obowiązany. Ponadto posiadacz zobowiązany jest do pozbywania się substancji lub przedmiotów nie spełniających wymagań technicznych określonych w przepisach.

Zasady postępowania z odpadami regulują następujące akty prawne:

- ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 roku (Dz.U. Nr 62, poz. 627),
- ustawa o odpadach z dnia 27 kwietnia 2001 roku (Dz.U. Nr 62, poz. 628),
- ustawa o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej z dnia 11 maja 2001 roku (Dz.U. Nr 63, poz. 639),
- ustawa o opakowaniach i odpadach opakowaniowych z dnia 11 maja 2001 roku (Dz.U. Nr 63, poz. 638),
- ustawa o wprowadzeniu ustawy - Prawo ochrony środowiska, ustawy o odpadach oraz o zmianie niektórych ustaw z dnia 27 lipca 2001 roku (Dz.U. Nr 100, poz. 1085),
- ustawa o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13 września 1996 roku (Dz.U. Nr 132, poz. 622 z późn. zm.).

Do ustaw tych istnieje kilkadziesiąt aktów wykonawczych.

Ustawa **Prawo ochrony środowiska** oprócz zasad ogólnych, ważnych również dla zagadnień związanych z gospodarką odpadami, określa ogólne kwestie związane z wydawaniem pozwoleń na gospodarowanie odpadami oraz reguluje zagadnienia prawno-finansowe i zasady odpowiedzialności cywilnej, karnej oraz administracyjnej. Ważnym zagadnieniem jest również regulacja problematyki planowania w ochronie

środowiska, dostępu do informacji, ocen oddziaływania na środowisko itp.

Ustawa **o odpadach** zawiera definicje i podziały odpadów, w tym określa zasady kwalifikowania odpadów niebezpiecznych. Ustanawia ona system obowiązków posiadaczy odpadów oraz określa szczegółowe zasady wydawania pozwoleń i zbierania informacji w zakresie gospodarowania odpadami. Ponadto zawiera przepisy szczególne dotyczące postępowania z wybranymi rodzajami odpadów. Ustawa określa również zasady lokalizacji i eksploatacji instalacji służących do ich unieszkodliwiania.

Ustawa **o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłatach produktowych i opłatach depozytowych** nakłada na przedsiębiorcę wytwarzającego lub importującego wybrane produkty w opakowaniach obowiązek zapewnienia odzyskiwania i poddawania recyklingowi odpadów powstałych z tych produktów. Zawiera przepisy odnoszące się do powstawania obowiązku naliczania i pobierania opłat produktowych, obowiązków związanych ze sprawozdawczością, zasad określania limitów odzysku i recyklingu odpadów, zasad zawierania porozumień dobrowolnych przez producentów i importerów produktów opakowaniowych oraz zasad przeznaczenia środków zebranych z opłat produktowych.

Ustawa **o opakowaniach i odpadach opakowaniowych** określa podstawowe wymagania, jakie spełniać mają opakowania oraz sposoby postępowania z opakowaniami i odpadami opakowaniowymi. Reguluje ona zasady oznakowania opakowań, obowiązki producentów, importerów i eksporterów opakowań, a także obowiązki, nałożone na sprzedawców i użytkowników produktów w opakowaniach.

Ustawa **o utrzymaniu czystości i porządku w gminach** (znowelizowana), określa przede wszystkim zasady gospodarowania odpadami komunalnymi.

6.2. ODPADY PRZEMYSŁOWE

W ramach realizacji Państwowego Monitoringu Środowiska wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska prowadzą monitoring gospodarki odpadami.

Do gromadzenia i przetwarzania danych służy, opracowany w 1993 r. przez Instytut Gospodarki Odpadami w Katowicach, System Informatyczny Gospodarki Odpadami Przemysłowymi (SIGOP).

Nadzór merytoryczny nad monitoringiem gospodarki odpadami w całej Polsce sprawuje obecnie Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego Centrum Gospodarki Odpadami w Warszawie, Oddział Zamiejscowy w Katowicach.

W 2002 r. w województwie dolnośląskim monitoringiem objęto odpady powstające w wyniku działalności gospodarczej, wytworzone przez 748 dużych i średnich przedsiębiorców branż przemysłu: wydobywczego, energetycznego, hutniczego, chemicznego, drzewnego i spożywczego. Monitoringiem objęto również niektóre placówki szpitalne oraz większe przedsiębiorstwa wodociągów i kanalizacji.

Niniejszą informację przygotowano na podstawie danych, zweryfikowanych w 2003 roku przez Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa, pochodzących z bazy SIGOP.

6.2.1. Pochodzenie i wytwarzanie odpadów przemysłowych

Z danych WIOŚ (baza SIGOP-W), uzyskanych systemem ankietowym od 748 wytwórców odpadów, wynika, że w 2002 r. w województwie dolnośląskim powstało 31 597,2 tys. Mg odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Najwięcej odpadów, podobnie jak w latach ubiegłych, powstało w powiatach:

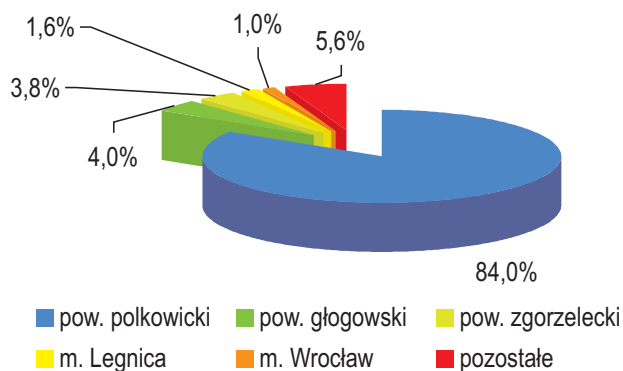
1. polkowickim – 26 437,5 tys. Mg (84% ogółu odpadów),
2. głogowskim – 1 310,3 tys. Mg (4%),
3. zgorzeleckim – 1 189,6 tys. Mg (3,8%),
4. m. Legnica – 509,8 tys. Mg (1,6%),
5. m. Wrocław – 310,4 tys. Mg (1%).

Pod względem ilości odpadów powstających w wyniku prowadzonej działalności gospodarczej, podobnie jak w latach ubiegłych, przeważały następujące grupy odpadów:

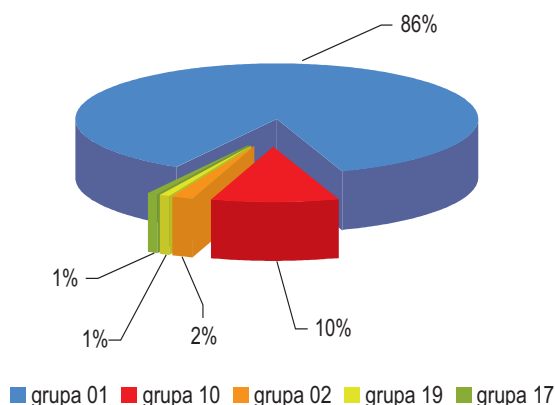
- odpady powstające przy poszukiwaniu, wydobywaniu, fizycznej i chemicznej przeróbce rud oraz innych kopalin,
- odpady z procesów termicznych,
- odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybactwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności,
- odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody do celów pitnych i przemysłowych,

▪ odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zniszczonych).
Do grupy przedsiębiorców, którzy w wyniku swojej działalności wytworzyli największą ilość odpadów w województwie należą:

- KGHM „Polska Miedź” S.A. O/Zakłady Wzbogacania Rud w Polkowicach – 26 420,4 tys. Mg, głównie odpady z flotacyjnego wzbogacania rud metali nieżelaznych niezawierające substancji niebezpiecznych,
- KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Huta Miedzi „Głogów” w Głogowie – 1 279,7 tys. Mg, głównie żużle szybowe i granulowane,
- Elektrownia „Turów” S.A. w Bogatyni – 1 150,0 tys. Mg, głównie mieszaniny popiołów lotnych i odpadów stałych z wapniowych metod odsiarczania gazów odlotowych,
- KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Huta Miedzi „Legnica” w Legnicy – 279,6 tys. Mg, głównie żużle szybowe i granulowane,
- Łużycka Kopalnia Bazaltu „Księgniki” S.A. w Lubaniu – 240,0 tys. Mg, głównie odpady z wydobywania kopalin innych niż rudy metali,
- Cukrownia „Góra Śląska” S.A. w Górze – 219,4 tys. Mg, głównie wysłodki,
- KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Zakład Hydrotechniczny w Rudnej – 187,9 tys. Mg, głównie odpady z wydobywania kopalin innych niż rudy metali,

Wykres I.6.1. Udział powiatów w produkcji odpadów przemysłowych w 2002 r.

Wykres I.6.2. Udział procentowy poszczególnych grup odpadów w odpadach przemysłowych wytworzonych w 2002 r.

- Zakłady Mechaniczne „Legmet” Sp. z o.o. w Legnicy – 151,2 tys. Mg, głównie rdzenie i formy odlewnicze po procesie odlewania,
- Zespół Elektrociepłowni Wrocławskich „Kogeneracja” S.A. Elektrociepłownia – 129,3 tys. Mg, głównie popioły lotne z węgla,
- Cukrownia „Świdnica” S.A. w Pszennie – 117,1 tys. Mg, głównie wysłodki,
- Zakłady Chemiczne „Wizów” S.A. w Bolesławcu – 115,3 tys. Mg, głównie fosfogipsy.

6.2.2. Gospodarka odpadami przemysłowymi

Pod pojęciem gospodarowania odpadami rozumie się zbieranie, transport, odzysk (gospodarcze wykorzystanie), unieszkodliwianie odpadów, a także nadzór nad tego rodzaju działaniami oraz nad miejscami unieszkodliwiania odpadów.

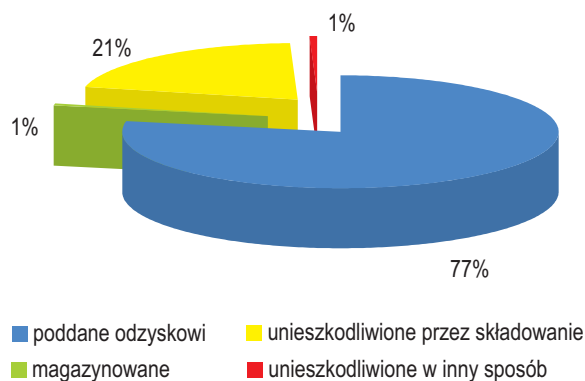
Z ogólnej ilości 31 597,2 tys. Mg wytworzonych w 2002 r. w województwie dolnośląskim odpadów :

- 24 391,0 tys. Mg poddano odzyskowi,
- 6 516,7 tys. Mg unieszkodliwiono przez składowanie,
- 214,7 tys. Mg magazynowano (tymczasowo) u wytwórców odpadów,
- 163,9 tys. Mg unieszkodliwiono w inny sposób (poddano procesom przekształcenia biologicznego, fizycznego lub chemicznego).

Bilans masowy odpadów nie zamyka się w obrębie jednego roku, ponieważ wytwarzane odpady ze względów ekonomicznych są wykorzystywane lub unieszkodliwione w innych latach.

Tabela I.6.1. Gospodarka odpadami przemysłowymi w powiatach województwa dolnośląskiego w 2002 r. (w Mg)

Powiat	Odpady wytworzone	Odpady magazynowane łącznie z odpadami z lat ubiegłych	Odpady zagospodarowane łącznie z odpadami z lat ubiegłych		
			odzyskane	unieszkodliwione (poza składowaniem)	składowane
polkowicki	26437585,842	380,962	20628348,043	139,011	5808829,945
głogowski	1310352,599	80287,079	822197,009	76783,267	88787,363
zgorzelecki	1189664,762	2131,504	1148439,928	753,212	39234,410
m.Legnica	509861,543	19766,971	318203,577	8348,552	30417,551
m.Wrocław	310431,263	7751,167	190077,587	12070,762	106312,799
lubański	251149,037	927,848	247366,040	1260,339	2403,204
lubiński	250137,375	349,240	234758,900	239,085	15048,970
górowski	228719,981	4,074	227685,880	549,364	480,663
wałbrzyski	188006,322	6388,453	93409,025	9108,762	106694,582
świdnicki	160356,009	12405,020	145927,604	3010,557	5099,345
bolesławiecki	157474,089	1430,031	30191,151	825,106	126584,113
dzierżoniowski	125528,820	320029,534	70724,599	88,917	16696,961
wołowski	111824,501	1,110	6861,620	26218,241	78743,530
kłodzki	67256,053	939,146	55052,233	591,774	28804,829
m. Jelenia Góra	63943,667	473,044	48709,821	406,876	14729,904
średzki	46319,061	14756,000	30555,100	0,961	1007,000
wrocławski	43470,008	21824,474	20863,725	348,269	425,370
jeleniogórski	29760,342	3521,631	18410,777	4697,958	3571,581
oleśnicki	23079,332	423,037	6888,043	3969,392	11901,660
legnicki	20878,202	172,610	19894,736	345,930	425,280
oławski	18406,226	101,056	5100,970	10418,726	2785,382
kamiennogórski	14733,540	324,745	6868,322	993,537	6564,706
jaworski	12980,504	48,475	8116,920	2004,095	2811,100
ząbkowicki	9882,621	636,021	2084,384	68,395	7098,625
złotoryjski	9444,021	99,450	732,267	71,756	8619,490
lwówecki	4814,107	1281,004	2217,811	588,382	2181,300
trzebnicki	947,225	293,245	328,140	22,54	303,300
milicki	213,788	1,690	0,000	26,982	185,170
strzebiński	44,490	0,010	36,370	1,110	7,000
Suma	31597265,329	214748,633	24391050,583	163951,860	6516755,133

Wykres I.6.3. Gospodarka odpadami przemysłowymi w 2002 r.

Wśród odpadów wykorzystanych dominowały:

- odpady z przetwórstwa drewna oraz z produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury, wykorzystane w 96%,
- odpady z przygotowania, przetwórstwa produktów i używek spożywczych oraz odpady pochodzenia roślinnego, w tym odpady z owoców, warzyw, produktów zbożowych, olejów jadalnych, kakao, kawy, herbaty oraz przygotowania i przetwórstwa tytoniu, drożdży i produkcji ekstraktów drożdżowych, przygotowania i fermentacji melasy, wykorzystane w 84%,
- odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych, wykorzystane w 80%,
- odpady powstające przy poszukiwaniu, wydobywaniu, fizycznej i chemicznej przeróbce rud oraz innych kopalin, wykorzystane w 79%,
- odpady z procesów termicznych, wykorzystane w 78%,
- oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw, wykorzystane w 64%,
- odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej, wykorzystane w 59%.

Zgodnie z ustawą, unieszkodliwianie odpadów polega na poddaniu ich procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożeń dla

życia lub zdrowia ludzi oraz dla środowiska. Unieszkodliwianiem jest również składowanie odpadów.

Wśród odpadów wytworzonych najwyższy procent unieszkodliwiania (w inny sposób niż składowanie) uzyskały następujące grupy odpadów:

- odpady z procesów termicznych,
- odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania wodorotlenków,
- odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności,
- odpady z chemicznej obróbki i powlekania powierzchni metali oraz innych materiałów i z procesów hydrometalurgii metali nieżelaznych,
- odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody do celów pitnych i przemysłowych,
- oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw.

Odpady, które nie zostały unieszkodliwione w sposób inny niż przez składowanie, zdeponowano na własnych składowiskach przemysłowych zakładów oraz na składowiskach komunalnych.

W 2002 r. ilość odpadów przeznaczonych do składowania wyniosła 6 516,7 tys. Mg, co stanowiło 21% ich ogólnej ilości.

Na składowiska zakładowe przyjęto 6 280,1 tys. Mg odpadów, a stan nagromadzenia na koniec 2002 r. wyniósł 412033,7 tys. Mg odpadów.

6.3. ODPADY NIEBEZPIECZNE

Z definicji odpadów niebezpiecznych, zawartej w ustawie o odpadach, wynika, że stanowią one potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzi i środowiska, dlatego gospodarka nimi wymaga szczególnej kontroli. Rodzaje odpadów niebezpiecznych zawiera załącznik do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. Nr 112, poz. 1206).

W wojewódzkiej bazie SIGOP-W w 2002 roku zarejestrowano 541 podmiotów, które w wyniku prowadzonej działalności gospodarczej wytworzyły

260 335,3 Mg odpadów niebezpiecznych. Stanowiło to 0,8% ogólnej masy wszystkich odpadów przemysłowych powstałych w województwie dolnośląskim w 2002 roku.

Z ogólnej ilości wytworzonych odpadów niebezpiecznych:

- poddano odzyskowi 71 790,7 Mg,
- unieszkodliwiono w inny sposób niż składowanie 60 235,7 Mg,
- unieszkodliwiono przez składowanie 109 389,2 Mg,

- magazynowano na terenie zakładów w celu późniejszego przekazania do odzysku lub unieszkodliwienia 48 491,7 Mg.

Najwięcej odpadów niebezpiecznych wytworzono na terenie powiatów: głogowskiego, wołowskiego, m. Legnicy i oławskiego.

Do grupy największych wytwórców odpadów niebezpiecznych spośród 541 jednostek gospodarczych z terenu naszego województwa ujętych w bazie SIGOP-W należą:

- KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Huta Miedzi „Głogów” w Głogowie,
- Zakłady Chemiczne „Rokita” S.A. w Brzegu Dolnym,
- KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Huta Miedzi „Legnica” w Legnicy,
- Instytut Metali Nieżelaznych w Gliwicach O/Legnica,
- Zakłady Samochodowe „Jelcz” S.A. w Jelczu-Laskowicach,
- „Polar” S. A. Wrocław,
- „Volkswagen Motor Polska” w Polkowicach,
- Dolnośląska Korporacja Ekologiczna Oława Sp. z o. o. Zakład Przeróbczy,
- „Wagony Świdnica” S. A w Świdnicy,
- Farmaceutyczno-Chemiczna Spółdzielnia Pracy „Labor”.

Powyższe podmioty wytworzyły prawie 97% odpadów niebezpiecznych w województwie. Pod względem wytworzonej ilości dominowały odpady z następujących grup:

- grupa 6 – odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu z chemii nieorganicznej,
- grupa 10 – odpady z procesów termicznych,
- grupa 11 – odpady z chemicznej obróbki i powlekania powierzchni metali oraz innych materiałów i z procesów hydrometalurgii metali nieżelaznych,
- grupa 19 – odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody do celów pitnych i przemysłowych.

Wyżej wymienione grupy stanowiły około 94% wszystkich (zarejestrowanych w bazie SIGOP-W) wytworzonych w województwie odpadów niebezpiecznych.

Największe ilości odpadów niebezpiecznych wytworzono w grupach:

- 19 – odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych,
- 10 – odpady z procesów termicznych,
- 06 – odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej,

- 11 – odpady z chemicznej obróbki i powlekania powierzchni metali oraz innych materiałów i z procesów hydrometalurgii metali nieżelaznych,
- 16 – odpady nieujęte w innych grupach,
- 12 – odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych,
- 13 – oleje odpadowe i odpady ciekłych paliw,
- 18 – odpady medyczne i weterynaryjne

Największe ilości składowanych odpadów występują w grupach:

- 19 – odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych,
- 6 – odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania produktów przemysłu chemii nieorganicznej,
- 16 – odpady nieujęte w innych grupach,
- 15 – odpady opakowaniowe, sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne.

Na ogólną ilość odpadów niebezpiecznych unieszkodliwionych przez składowanie z grupy 19 największe ilości odpadów zostały zdeponowane na składowiskach przez:

- Z.Ch. „Rokita” S.A. w ilości 70 000 Mg,
- KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Huta Miedzi „Głogów” w Głogowie w ilości 30 913,13Mg,
- KGHM „Polska Miedź” S.A. Oddział Huta Miedzi „Legnica” w Legnicy w ilości 2 188,44 Mg.

Odpady niebezpieczne składowane są głównie na składowiskach zakładów przemysłowych wytwarzających te odpady. Do największych składowisk odpadów przemysłowych na których w 2002 r. składowano odpady niebezpieczne na terenie województwa dolnośląskiego należą:

- składowiska odpadów chemicznych w Brzegu Dolnym,
- składowisko Dolnośląskiej Korporacji Ekologicznej w Oławie,
- składowisko odpadów przemysłowych w Jelczu-Laskowicach,
- składowisko odpadów przemysłowych w Biławie,
- składowisko odpadów przemysłowych „Polar” S. A w Piecowicach
- staw osadowy Nr 4 KGHM „Polska Miedź” S. A. Oddział Huta Miedzi „Głogów” w Głogowie,
- staw osadowy Nr 3 KGHM „Polska Miedź” S. A. Oddział Huta Miedzi „Głogów” w Głogowie,
- składowisko komunalno-przemysłowe w Świętoszowie,
- składowisko odpadów przemysłowych zakładów Tworzyw i Farb w Złotym Stoku,
- składowisko odpadów przemysłowych „Molibruk” w Wałbrzychu.

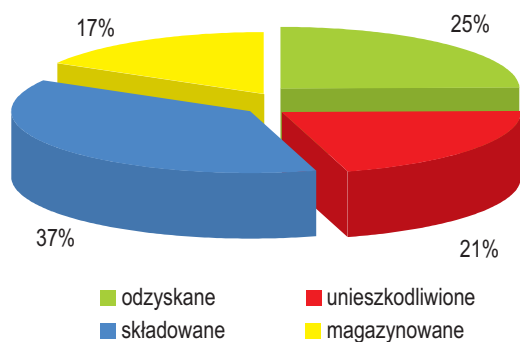
Ilość odpadów niebezpiecznych	2000	2001	2002
Ogółem wytworzonych w Mg	113573	131278	260335
- odzyskanych i unieszkodliwionych w inny sposób niż składowanie	66%	59%	51%
- składowanych	33%	15%	42%
- magazynowanych na terenie zakładu	1,5%	25,5%	18,6

*suma wartości procentowych nie jest równa 100%, ponieważ zagospodarowano także odpady tymczasowo magazynowane z lat ubiegłych

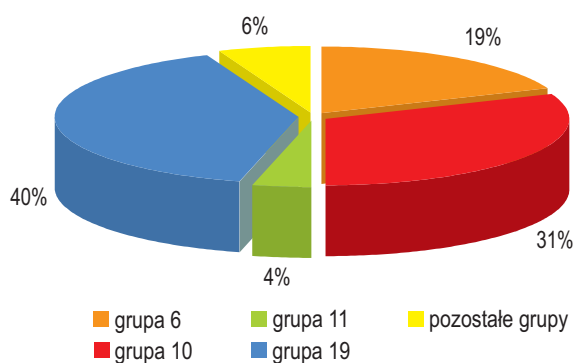
Tabela I.6.2. Bilans odpadów niebezpiecznych w latach 2000-2002

Tabela I.6.3. Bilans odpadów niebezpiecznych w poszczególnych powiatach województwa dolnośląskiego w 2002 roku (Mg)

Powiat	Odpady wytworzone	Odpady magazynowane łącznie z odpadami z lat ubiegłych	Zagospodarowane łącznie z odpadami z lat ubiegłych		
			odzyskane	unieszkodliwione (poza składowaniem)	składowane
gólogowski	114428,166	35679,713	39884,924	35696,681	32143,404
wołowski	76654,590	0,010	2228,220	0,040	74426,320
m.Legnica	47004,249	11785,455	25164,850	8304,204	2188,439
oławski	9920,153	0,795	4,500	9326,836	588,022
m.Wrocław	4935,717	433,031	335,435	4201,343	7,425
polkowicki	2981,986	76,290	2799,593	107,207	0,000
świdnicki	647,781	55,677	74,506	560,145	4,700
oleśnicki	619,282	2,055	86,565	526,662	4,000
m.Jelenia Góra	485,001	40,034	187,828	261,711	0,200
zgorzelecki	456,540	40,290	362,247	90,317	0,000
lubiński	426,572	54,476	203,215	169,107	0,000
wałbrzyski	368,305	41,556	131,352	185,247	12,660
wrocławski	240,368	32,614	7,493	192,261	8,000
kłodzki	189,815	36,553	44,493	108,318	2,000
lubański	173,981	27,052	16,809	132,148	0,000
legnicki	149,395	77,947	24,296	56,479	0,000
jeleniogórski	136,050	44,35	84,008	8,648	0,020
jaworski	113,639	6,685	3,455	103,635	0,000
bolesławiecki	93,021	5,131	39,455	49,185	0,000
dzierżoniowski	91,394	28,853	23,568	42,853	0,000
złotoryjski	55,399	12,94	23,354	19,797	0,000
kamiennogórski	49,560	4,028	23,090	24,777	0,000
trzebnicki	41,905	0,245	19,140	22,520	0,000
milicki	29,982	1,690	0,000	26,922	1,370
zabkowicki	24,805	0,741	10,034	11,430	2,600
lwówecki	9,286	2,512	7,922	0,592	0,000
górowski	6,285	0,969	0,395	4,864	0,057
strzeliński	1,120	0,010	0,000	1,110	0,000
średzki	0,961	0,000	0,000	0,961	0,000
Suma	260335,308	48491,704	71790,746	60235,700	109389,217

Wykres I.6.4. Gospodarka odpadami niebezpiecznymi w województwie

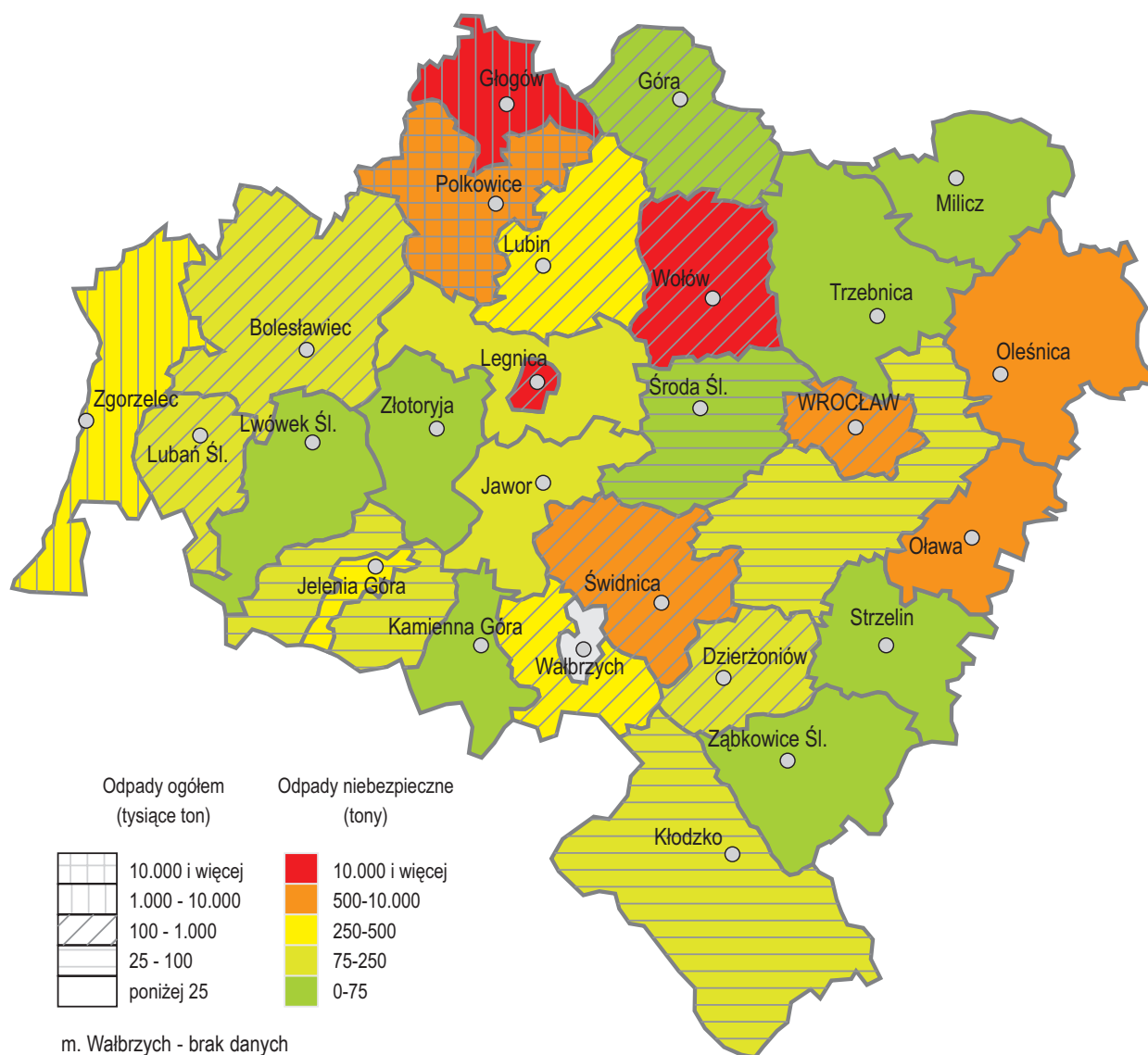

Wykres I.6.5. Udział procentowy poszczególnych grup odpadów niebezpiecznych wytworzonych w 2002 r.

Tabela I.6.4. Bilans odpadów niebezpiecznych wg grup odpadów w 2002 r. (w Mg)

Kod grupy	Odpady wytworzone	Odpady magazynowane łącznie z odpadami z lat ubiegłych	Odpady zagospodarowane łącznie z odpadami z lat ubiegłych		
			odzyskane	unieszkodliwione (poza składowaniem)	składowane
05	0,000	34,300	0,000	0,000	0,000
06	48516,415	1,401	2,215,090	424777,725	3822,200
07	670,842	4,230	11,53	451,777	205,300
08	212,214	21,087	16,907	174,970	7,300
09	41,831	0,880	19,751	21,290	0,000
10	81737,941	45889,524	64792,654	0,000	0,000
11	10703,990	718,228	239,860	9747,302	0,000
12	2893,936	112,866	2203,079	582,204	0,000
13	2323,800	260,271	1500,486	602,498	8,000
14	251,631	75,168	131,365	71,213	0,000
15	476,343	25,834	234,188	164,707	56,748
16	7065,825	1220,926	375,778	4705,172	1245,553
17	363,421	74,936	4,800	226,361	71,42
18	843,812	6,795	0,005	837,012	0,000
19	104233,263	45,215	45,253	173,469	103972,696
20	0,042	0,042	0,000	0,000	0,000
Suma	260335,308	48491,704	71790,746	60235,700	109389,217

Rysunek I.6.1. Odpady ogółem i niebezpieczne wytworzone na terenie województwa w 2002 roku

6.4. ODPADY KOMUNALNE

Podstawowe regulacje prawne dotyczące racjonalnej gospodarki odpadami komunalnymi zostały zawarte w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach z dnia 13 września 1996 roku (Dz.U. Nr 132 poz.622 z późn.zm.).

Według danych GUS w 2002 roku z obszaru województwa dolnośląskiego wywieziono 1 031,2 tys. Mg stałych odpadów komunalnych i 939,7 dam³ nieczystości ciekłych.

Ilość wytwarzanych odpadów komunalnych ciągle rośnie. Zmienia się ich skład morfologiczny, co nieodłącznie wiąże się ze wzrostem i zmianą sposobu konsumpcji dóbr materialnych. W ogólnej masie wytwarzanych odpadów komunalnych wzrasta ilość różnego rodzaju odpadów opakowaniowych, odpadów organicznych jak również odpadów niebezpiecznych.

Według GUS w 2002 roku statystyczny mieszkaniec województwa wytworzył 355,0 kg stałych opa-

dów komunalnych. Ilość ta jest wyższa w porównaniu do średniej krajowej, która wynosi 275,0 kg.

Miastami, z których wywieziono największe ilości odpadów komunalnych były:

- Jelenia Góra – 684,3 kg/mieszkańca,
- Legnica – 613,7 kg/ mieszkańca,
- Wrocław – 350,1 kg/ mieszkańca.

W dalszym ciągu najczęściej stosowaną metodą postępowania z odpadami komunalnymi jest ich składowanie. W 2002 roku z terenu województwa na składowiska trafiło 98% wywiezionych odpadów komunalnych. Istnieje szereg składowisk odpadów komunalnych nie spełniających w pełni wymogów ochrony środowiska. W 2002 r. eksploatowano 139 składowisk odpadów komunalnych na które wywieziono 1 031,9 tys. Mg odpadów komunalnych.

Ustawa o odpadach wprowadziła w życie obowiązek sporządzania planów gospodarki odpadami. Plany

te opracowywane są na szczeblu krajowym, powiatowym i gminnym.

Krajowy plan gospodarki odpadami został przyjęty uchwałą Rady Ministrów z 29 października 2002 roku i wytycza strategię działań na lata 2003-2015. Jest to ważny krok do porządkowania gospodar-

ki odpadami w kraju. W krajowym planie gospodarki odpadami duży nacisk został położony na realizację zadań w sektorze komunalnym w tym na intensyfikację przedsięwzięć związanych z odzyskiem i unieszkodliwianiem odpadów komunalnych, zwłaszcza ulegających biodegradacji.

6.5. PODSUMOWANIE

Podstawowe problemy gospodarki odpadami na terenie województwa dolnośląskiego wymagające pilnego rozwiązania to:

1. Unieszkodliwianie i zagospodarowanie osadów ściekowych.

Nadal podstawową formą zagospodarowania osadów jest ich składowanie. Wg danych GUS na koniec 2002 roku na terenie województwa dolnośląskiego wytworzono 281,0 tys. Mg, zeskładowano 255,2 tys. Mg, co stanowi 90% ogółu wytworzonych;

2. Unieszkodliwianie odpadów szpitalnych.

Nadal brak jest kompleksowych rozwiązań w zakresie postępowania z odpadami niebezpiecznymi, przede wszystkim szpitalnymi. Aktualnie istniejące przy szpitalach spalarnie do spalania odpadów szpitalnych, nie posiadają urządzeń spełniających w pełni wymogi techniczne termicznej przeróbki tych odpadów;

3. Zbyt mała skala wprowadzania systemów selektywnej zbiórki odpadów komunalnych i recyklingu.

Na składowiska trafia znaczna ilość odpadów, które nadają się do powtórnego wykorzystania oraz odpadów niebezpiecznych (np. zużyte świetlówki, baterie);

4. Dostosowanie większości funkcjonujących na terenie województwa dolnośląskiego składowisk do wymagań nowych uregulowań prawnych wynikających z dostosowania polskiego prawodawstwa do prawa obowiązującego w Unii Europejskiej;

5. Likwidacja „dzikich” wysypisk.